

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

R. P. Ioannis Azorii Lorcitani, Societatis Iesv Presbyteri Theologi, Institutiones Morales

In Quibus Vnivers[a]e Quaestiones ad Conscientiam recte aut prauè
factorum pertinentes, breuiter tractantur

Azor, Juan

Coloniae Agrippinae, 1612

17 De actionibus feudi nomine, & iure, vasallo competentibus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14014

& ad ipsum reuertu redeunte feudo: quia à re feudali separari non possunt.

Hanc opinionem esse communem testatur idem Clarus loco citato. Nihilominus tamen si sua pecunia vassallus seruitutem emerit, debet tantumdem soluere vassallo, quanti seruitutem emit. Ex quo Clarus colligit, si Princeps Titio casttrum in feudum dederit sine iurisdictione, & postea Titius, ab alio consecutus est iurisdictionem, non pertinere ad Dominum talem iurisdictionem, quia ea iurisdictione, sine castro potest peti se subsistere apud Titium. Sic etiam Baldus, & Ruinus apud eundem Clarum loco præfato.

Sextò quæritur, Ad quem pertinet fructus rei, quæ nomine, & iure feudi possidetur, ad beneficiariumne, an ad Dominum feudi? Respondeo cum Ioanne Copo de fructibus lib. 3. cap. 7. pertinere ad beneficiarium, nam eius est tale dominium rei in feudum data. Ita Baldus lib. 2. feud. tit. 55. §. præterea. Immo in constitutione Federici Imperatoris, quæ in eo titulo continetur beneficiarii, qui in Italia, & Germania sunt, Domino in publicam expeditionem eunti, dimidiam partem reddituum vnius anni præstare coguntur, alioqui feudo priuantur, & in Gallia, teste eodem Ioanne Copo, moribus introductum est, vt si in præstando obsequio, & persoluenda fide Domino debita, beneficiarius mortuus fuerit, liceat Domino manum prædio feudali iniicere, & interim fructus facere suos, donec beneficiarius iusta obsequia ei exhibeat, ac ei se supplicem submittat, & in verba etus iuret. Quibus præstitis, vassallum in suam fidem Dominus recipit, & fructus facere suos desinit, & liberam vten di, & fruendi potestatem eidem restituit.

Illud etiam commodum Dominus capit, cum à defuncto vassallo in hæredem per lineam transfersam conuictum, prædium feudale transfertur, vel quoquo modo alienatur, redditum vnius anni, aut quintam partem, sub qua quæque partem pretii ipsius rei consequitur. Item, secundum vsam Medolanensem constitutum est, vt si vassallus decedat sine hærede masculo, & coniugato, feudum ad Dominum reuertit, si ante Martium vassallus decederit, omnes fructus, qui in illo anno ex feudo proueniunt, ad Dominum pertinent. Si vero post calendis Marti vsq; ad Augustum, omnes fructus, qui interim percipiuntur, hæredi vassalli debeantur. Si vero post Augustum obierit, omnes fructus illius anni, Dominus percipit. Alicubi est consuetudo, vt quocumque tempore anni vassallus moriatur, omnes fructus pendentes ad Dominum pertineant.

De actionibus feudi nomine, & iure vassallo competentibus.

CAPVT XVII.

PRIMO quæritur, Quæ nam actiones iure feudi vassallo conueniant contra Dominum? Respondeo, post possessionem, quam re ipsa à Domino consequitur, habere vassallum actionem in rem vtilem aduersus quemlibet possessorem, lib. 2. tit. 8.

Secundò quæritur, Vtrum ante possessionem vassallus actionem habeat aduersus Dominum? Respondeo, habere, si cum Dominus inuestit, vel etiam si simpliciter promiserit. Aget enim contra Dominum, vt sibi possessio tradatur, lib. 2. tit. 7. ad finem. Hæc autem actio dicitur actio ex lege, vel ex stipulatu. Petit autem vassallus hæc actione possessionem rei, & omnem vtilitatem, hoc est, quanti sua interest, eo quod Dominus possessionem in eum transfere dicitur, lib. 2. tit. 7. ad finem.

Et hoc quidem in feudo nouo locum habet, nam in antiquo non possessio, sed tantum renouatio feudi petitur. Vassalli enim successor actum possessionem habet, & petit solum, vt sibi inuestitura renouetur: in nouo autem feudo

petitur vel inuestitura, vel possessio: & quando inuestitura præcessit, Dominus non liberatur à præstando, quod interest vassalli, nisi possessionem tradat, quia feudum per inuestituram constituitur, & eo ipso vassallus quasi dominium acquirit. At si in feudo solum contractus iuris fuerit, vel promissio facta, liberatur dominus præstando id, quod interest vassalli secundum ius commune, l. Stipulationes non diuiduntur l. de verb. oblig.

Tertiò quæritur, An huiusmodi actio conueniat hæredi vassalli contra hæredem Domini? Respondeo, conuenire, si laicus fuerit, qui inuestitur, lib. 1. tit. 9. Cogitur enim hæres eius inuestituram nondum factam implere, siue præstare. Si autem Ecclesiasticus sit, & decederit, antequam inuestituram vassallum, eumq; in possessionem misit, non cogitur successor eius talem inuestituram facere, vel confirmare, lib. 1. tit. 3. Veluti, Seio ante aliquot annos Episcopus feudum concessit, deinde Titium de eo, adhuc viuo Seio, inuestiuit, ea ratione, vt Titius post obitum Seii illud consequeretur, & Episcopus moritur ante Seium, qui possidet feudum, non cogitur successor Episcopi inuestituram rata habere, nisi Titius nomine eius feudi in possessionem missus sit viuo, & consentiente Seio. Quod si ante Episcopum, qui Titium inuestiuit, moriatur Seius, omnino hæres ipsius Seii, cogendus est transferre possessionem ad Titium.

Quartò quæritur, Quæ actio vassallo conueniat, si feudale prædium fuerit cuiusdam? Respondeo, liberum esse vassallo agere contra Dominum, pennde, ac si feudum traditum ei non fuisset: lib. 2. feud. tit. Aget enim, vt ea res, aut alia æquæ bona ei à Domino præstetur. Et hoc locum habet, si ignorans feudum accepit, putans bona fide esse eius, qui ipsum inuestiuit. Eadem actio conuenit vassallo contra Dominum, si Dominus velit defendere vassallum super feudo interpellatum, lib. 2. tit. 3.

Quintò quæritur, An aliqua actio conueniat vassallo aduersus Dominum contra ipsum delinquentem, lib. 2. feud. tit. 47. habetur, Dominum eisdem ex causis, ob quas vassallus feudo priuatur, amittere ius, quod habet in beneficiarium: vt si Dominus cum vxore vassalli rem habuerit, vel ei grauem iniuriam fecerit, datur actio vassallo, qua petat, vt declaretur se immunitum, ac liberum esse omni obsequio & officio, quod nomine, & iure feudi præstare cogebatur. Sic ut patronus, qui libertum suum accusat, perdit bonorum possessionem. l. Qui cum maior ff. de bon. libero. Sic etiam Dominus, qui iniuria vassallum efficit, nequit iure exigere ab eo ministeria, & obsequia.

De actionibus, quæ Domino contra vassallum iure feudi conueniunt.

CAPVT XVIII.

PRIMO quæritur, Quot, & quæ actiones Domino conueniant aduersus vassallum? Respondeo, quatuor actiones illi competere.

Prima est, Rei vindicatio directa iure communi.

Secunda est actio qua agit contra vassallum, vt ei debitum obsequium exhibeat.

Tertia est actio, si feudum Domino sit apertum, hoc est, ad ipsum delatum propter culpam vassalli, potest agere contra vassallum, petendo feudum, quod datum est: quæ actio dicitur traditio rei, ob causam datæ, & non secutam, lib. 1. feudor. tit. 3. Petit enim Dominus à Iudice, vt declaret, feudum, ob culpam vassalli apertum, hoc est, sibi delatum.

Quart-